

LAKIALOITE 72/2002 vp

Laki nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Lakialoitteessa ehdotetaan muutettavaksi nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1472/1994) 2 §:n 1 momentin moottoribensiinin ja dieselöljyn ympäristöominaisuuksia määrittäviä 6 ja 8 kohtaa sekä lain liitteenä olevaa verotaulukkoa siten, että niin sanotut rikittömät polttoaineet tulevat yleiseen käyttöön. Muutos vähentää tieliikenteen aiheuttamia terveydelle ja ympäristölle haitallisia päästöjä sekä varmistaa, että uusien automallien tarvitsemia rikittömiä polttoaineita tulee yleisesti saataville. Li-

säksi muutoksella saadaan Suomessa myytävät polttoaineet vastaamaan ympäristöominaisuuksiltaan muualla Pohjois-Euroopassa myytäviä polttoainelaatuja.

Muutos toteutetaan porrastamalla polttoaineiden valmistevero niin, että rikittömien laatujen vero on 4 senttiä litralta alempi kuin tavallisten polttoainelaatujen vero. Siirtyminen rikittömiin polttoaineisiin veroporrastusten avulla jo ennen vuotta 2005 on EU:n direktiiviehdotuksen mukainen käytäntö.

PERUSTELUT

Suomi oli Euroopan kärkimaita ottaessaan käyttöön lyijyttömän bensiinin sekä pakokaasupäästöjä vähentävät bensiini- ja dieselöljyalaadut veroporrastusten avulla 1990-luvun alkupuolella. Mainittu dieselöljyn laadun määrittelevä laki vuodelta 1994 on kuitenkin jo vanhentumassa. Myös nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta annettu laki (1159/1998) vuodelta 1998, jolla määritellään bensiini, on jäämässä jälkeen kehityksestä, koska siinä ei puututa rikkipitoisuuteen.

Markkinoille on tulossa uusia moottori- ja katalyysaattorityyppejä, jotka vähentävät sekä pakokaasupäästöjä että polttoaineen kulutusta,

mutta niille tarvitaan rikittömän polttoaine. Rikittömyys tehostaa myös liikenteessä jo olevien autojen katalyysaattorien toimintaa, jolloin terveydelle ja ympäristölle haitalliset päästöt sekä pakokaasujen haju vähenevät.

Käytäntö on osoittanut, että vähemmän haitallisia polttoaineita saadaan laajamittaiseen käyttöön vain lainsäädännöllisin tai veroteknisin keinoin. Veroporrastuksia käytetään tai ollaan ottamassa käyttöön lähes kaikissa Keski- ja Pohjois-Euroopan maissa.

Lakialoitteessa lähdetään siitä, että rikittömän bensiinin ja dieselöljyn valmistevero on 4 senttiä litralta alempi kuin tavallisen poltto-

ainelaadun vero. Tämä veroporras riittää saamaan rikkittömät laadut yleiseen käyttöön. Muutoksella ei ole vaikutusta verotulojen kertymään pidettäessä rikkittömien laatujen vero samalla tasolla kuin nykyisin yleisesti myytävien polttoainelaatujen verot.

Ellei Suomi siirry rikkittömiin polttoaineisiin samaan aikaan kuin muu Pohjois-Eurooppa, on uhkana, että öljy-yhtiöt myyvät rikkittömät tuotteensa veroporrastuksen antaviin maihin ja Suomessa myytävät polttoaineet jopa huononevat nykyisestään.

Moottoribensiini

Bensiinin suurin sallittu rikkipitoisuus on 150 mg/kg (valtionneuvoston asetus moottoribensiinin ja dieselöljyn laatuvaatimuksista; 1271/2000). EU:ssa arvo on pienennettävä 50 mg/kg:aan viimeistään 1.1.2005. Lisäksi käsittelyssä olevan direktiiviehdotuksen mukaisesti viimeistään 1.1.2005 jäsenmaiden on tuotava maantieteellisesti kattavasti saataville niin sanottu rikiton laatu, jonka rikkipitoisuus on enintään 10 mg/kg. Monissa maissa (Belgia, Iso-Britannia, Ruotsi, Saksa) enintään 50 mg/kg rikkiä sisältävän laadun saatavuutta edistetään 0,3—4,5 sentin veroporrastuksella litraa kohti. Saksassa veroporrastuksen vaatima rikkiraja muuttuu 10 mg/kg:ksi 1.1.2003 ja Iso-Britanniassa vuoden 2003 aikana. Tämän lisäksi monissa muissa maissa suunnitellaan rikkirajan muuttamista 10 mg/kg:ksi jo ennen vuoden 2005 alkua.

Dieselöljy

Dieselöljyn suurin sallittu rikkipitoisuus on 350 mg/kg (valtionneuvoston asetus moottoribensiinin ja dieselöljyn laatuvaatimuksista). Lähes kaikki Suomessa myyty dieselöljy on kuitenkin 2,52 senttiä litralta koskevan veroporrastuksen

ansiosta (laki nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta) parempaa sisältäen rikkiä enintään 50 mg/kg. EU:ssa rikkipitoisuus on pienennettävä 50 mg/kg:aan viimeistään 1.1.2005. Lisäksi käsittelyssä olevan direktiiviehdotuksen mukaisesti viimeistään 1.1.2005 jäsenmaiden on tuotava maantieteellisesti kattavasti saataville niin sanottu rikiton laatu, jonka rikkipitoisuus on enintään 10 mg/kg. Monissa maissa (Belgia, Hollanti, Irlanti, Iso-Britannia, Luxemburg, Norja, Saksa, Tanska) enintään 50 mg/kg rikkiä sisältävän laadun markkinointia edistetään tällä hetkellä 1,5—7,6 sentin veroporrastuksella litraa kohti. Ruotsissa enintään 10 mg/kg rikkiä sisältävä laatu saa 5,5 sentin veroporrastuksen litraa kohti. Saksassa veroporrastuksen vaatima rikkiraja muuttuu 10 mg/kg:ksi 1.1.2003 ja Iso-Britanniassa vuoden 2003 aikana. Lisäksi monissa muissa jäsenmaissa suunnitellaan rikkirajan muuttamista 10 mg/kg:ksi jo ennen vuoden 2005 alkua.

Nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa oleva dieselöljyn setaani-indeksi- tai setaanilukuvaatimus voidaan poistaa vanhentuneena, koska asia sisältyy mainittuun valtioneuvoston asetukseen.

Verotaulukko

Veroporrastus toteutettaisiin muuttamalla lain liitteenä olevaa verotaulukkoa. Samalla verotaulukosta poistettaisiin lyijyllinen bensiini ja moottoribensiinin sekoitus tarpeettomina, koska lyijyä sisältävät laadut ovat muutenkin nykyään kiellettyjä (edellä mainittu valtioneuvoston asetus).

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että eduskunta hyväksyy seuraavan la-
kiehdotuksen:*

Laki

nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta 29 päivänä joulukuuta 1994 annetun lain (1472/1994) 2 §:n 1 momentin 6 ja 8 kohta sekä lain liitteenä oleva verotaulukko, sellaisina kuin niistä ovat 2 §:n 1 momentin 6 kohta laissa 1159/1998 ja liitteenä oleva verotaulukko laissa 918/2001, seuraavasti:

2 §
 Tässä laissa tarkoitetaan:
 — — — — — 6) rikittömällä reformuloidulla moottoribensiinillä tuotetta, joka alla mainittujen ominaisuuksien osalta vastaa asianomaista raja-arvoa:

Ominaisuus	Raja-arvo
Rikkipitoisuus	Enintään 10mg/kg
Happipitoisuus	$2 \leq O(2) \leq 2,7 \%$
Bentseenipitoisuus	Enintään 1 tilavuus-%
Höyrynpaine: - tuote, joka on luovutettu kulutukseen 1.6.—31.8., sanotut päivät mukaan luettuina	Enintään 70 kPa
- tuote, joka on luovutettu kulutukseen 1.9.—31.5., sanotut päivät mukaan luettuina	Enintään 90 kPa
Aromaattisten hiilivetyjen pitoisuus	Enintään 35 tilavuus-%

— — — — —
 8) rikittömällä dieselöljyllä tullitariffin nimikkeeseen 2710 kuuluvaa dieselöljyä, joka alla mainittujen ominaisuuksien osalta vastaa asianomaista raja-arvoa:

Ominaisuus	Raja-arvo
Rikkipitoisuus	Enintään 10mg/kg
Aromaattisten hiilivetyjen pitoisuus	Enintään 20 tilavuus-%

— — — — —

VEROTAULUKKO

Tuote	Tuote-ryhmä	Perusvero	Lisä-vero	Huoltovar-muusmaksu
Moottoribensiini snt/l				
— peruslaatu	1	55,19	4,02	0,68
— rikitön reformuloitu	2	51,19	4,02	0,68
Dieselöljy snt/l				
— peruslaatu	3	29,50	4,52	0,35
— rikitön	4	25,50	4,52	0,35
Kevyt polttoöljy snt/l	5	1,83	4,54	0,35
Raskas polttoöljy snt/kg	6	5,40	0,28	

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2003.

Helsingissä 19 päivänä kesäkuuta 2002

Klaus Hellberg /sd
 Kari Urpilainen /sd
 Jouko Skinnari /sd
 Susanna Huovinen /sd
 Jussi Ranta /sd
 Matti Vähänäkki /sd
 Heli Paasio /sd
 Kari Rajamäki /sd
 Ilkka Taipale /sd
 Raimo Mähönen /sd
 Leena Luhtanen /sd
 Erkki Kanerva /sd
 Kalevi Olin /sd
 Tero Rönni /sd
 Matti Saarinen /sd
 Pentti Tiusanen /vas
 Tapio Karjalainen /sd
 Marja-Leena Kemppainen /kd
 Petri Salo /kok
 Tuija Brax /vihr
 Pia Viitanen /sd
 Reijo Laitinen /sd

Marjaana Koskinen /sd
 Esa Lahtela /sd
 Veijo Puhjo /vas
 Annika Lapintie /vas
 Kari Uotila /vas
 Reijo Kallio /sd
 Pirkko Peltomo /sd
 Risto Kuisma /sd
 Anu Vehviläinen /kesk
 Esko Kurvinen /kok
 Martti Tiuri /kok
 Mauri Salo /kesk
 Hannu Aho /kesk
 Juha Rehula /kesk
 Timo E. Korva /kesk
 Arto Seppälä /sd
 Marjatta Vehkaoja /sd
 Antti Rantakangas /kesk
 Mari Kiviniemi /kesk
 Mika Lintilä /kesk
 Virpa Puisto /sd
 Pekka Vilkkuna /kesk

Lauri Oinonen /kesk
Toimi Kankaanniemi /kd
Mikko Elo /sd
Harry Wallin /sd
Saara Karhu /sd
Marja-Liisa Tykkyläinen /sd
Rakel Hiltunen /sd
Matti Huutola /vas
Kimmo Kiljunen /sd
Tero Mölsä /kesk
Sakari Smeds /kd
Lauri Kähkönen /sd
Säde Tahvanainen /sd
Mikko Immonen /vas
Valto Koski /sd
Riitta Prusti /sd
Unto Valpas /vas
Pertti Turtiainen /vas
Esko Helle /vas
Janina Andersson /vihr
Inkeri Kerola /kesk
Niilo Keränen /kesk
Pekka Nousiainen /kesk
Seppo Lahtela /kesk
Paula Lehtomäki /kesk
Jari Leppä /kesk
Sulo Aittoniemi /alk
Raimo Vistbacka /ps
Rauha-Maria Mertjärvi /vihr

Anni Sinnemäki /vihr
Matti Kangas /vas
Jouni Lehtimäki /kok
Pertti Hemmilä /kok
Jukka Gustafsson /sd
Tarja Kautto /sd
Osmo Puhakka /kesk
Johannes Leppänen /kesk
Iivo Polvi /vas
Antero Kekkonen /sd
Hannes Manninen /kesk
Pauli Saapunki /kesk
Kari Myllyniemi /kesk
Kyösti Karjula /kesk
Leea Hiltunen /kd
Leena Rauhala /kd
Anne Holmlund /kok
Aulis Ranta-Muotio /kesk
Ismo Seivästö /kd
Pekka Ravi /kok
Markku Rossi /kesk
Jouko Jääskeläinen /kd
Gunnar Jansson /r
Paula Kokkonen /kok
Markku Laukkanen /kesk
Kirsi Piha /kok
Hanna Markkula-Kivisilta /kok
Jyri Häkämies /kok
Mikko Kuoppa /vas